

да разумѣе добрѣ за какво предлежи, наченѣ да са вълнува и мърда.

— Що казватъ привилегійтѣ ни? (¹) че градътъ ще са сяди и пази самъ чрезъ своите си граждани, и че никой чужденецъ неможе да влѣзе въ него обреженъ! Привождамъ самыя първообразъ на закона!

— Безъ сумнѣніе, извика гостинникътъ, който никога не бѣ чель закона.

— Да, да! приложи и еднакво безкнижныйтѣ шевачъ.

— Но царскытѣ войски не сѫ чужды, посмѣй да рече изниско берберътъ.

— Тѣ сѫ Кастилци! отговори ораторътъ съ презѣніе. Е! какво общо има между царството на Кастилия и туй на Навара? (²) ный не смы като други тѣ въ Испанія! не сѫ ны презели никога, ный са самоволно предадохмы, съ условіе да си запази Навара старытѣ привилегіи.

— Да, да! извикахъ отъ всѣкадѣ.

— И посилни и поискусни отъ напитѣ съсѣди Арагонцитѣ ще земемъ условіето което тѣ не можихъ да защитїжъ и ще речемъ:

« Царьтѣ ще влѣзе въ нашата градъ безъ друга стража освѣнъ тъзи отъ пампелунскитѣ граждани! Ако ли не. не! » (³)

(¹) Привилегійтѣ (Фуероѣ) на Навара не бѣхъ толкози широки колкото Арагонскитѣ, но оздравявахъ са отъ напочить законъ, който запретяваше на сѣкий чужденецъ, или Кастилецъ, воинъ да стъжи на Наварската земя.

(²) Сѣка областъ са гледаше като особна Държава. Тъзи на клонностъ къмъ осамотеніето, която не е изчезнла еще нито днесъ въ Испанія, ще спре за много може би еще време политическото ѝ единство.

(³) Загатва за куріозната къмъ царя клетва на Арагонцитѣ, която имаше слѣдующата форма: « Ный, сѣкий отъ които струва толкое сълѣдътъ и ты, и които сички смы посилни отъ тебе, обѣщавамъ са да са покорявамъ на правителството, ако пазиш привилегійтѣ ни; ако ли не, не! » Въ силата на тъзи клетва благородните бѣхъ прели за основно начало на конституціята, да низлага народътъ владѣталя си, ако той престъпляше правата и превилегіитѣ му, и да избира другого намѣсто него.